

stále častěji předmětem soudního rozhodování. Tak zabýval se italský kasační soud nedávno otázkou, pokud možno hypnosou spáchatí zločin omezení osobní svobody a vyslovil, že hypnosou, jíž je medium zbavováno duševní svobody, je zbavováno též svobody fyzické a že tu je proto skutkový děj čl. 146 tr. z. (rozhodnutí z 28. května 1925). Zajímavý případ z domácí praxe uveřejňuje prof. Berka v »Časopise lékařů českých« a připojuje úvahy, jež byly základem vyžádaného fakulturního posudku. Případ dobře ilustruje, o jak obtížné a pochybné otázky tu jde. 17letý číšník, jenž býval hledaným mediem hypnotických produkcí, odcizil z uzamčeného (oknem snadno přístupného) pokoje vkladní knížku svého spoluzaměstnance na 3.500 Kč, tuto částku vybral, z nich si podržel 1.500 Kč a zbytek uložil s knížkou na původním místě. Příštího dne dostal poškozený anonymní dopis, v němž mu neznámý pisatel sděloval, že uspal 17letého číšníka a použil ho k vyzvednutí peněz. Na základě posudku hypnotického odborníka, jenž s obžalovaným číšníkem provedl pokus v soudní budově a proti posudku znalců-lékařů, kteří zastávali, že nejde o hypnosu, byl obžalovaný obžaloby zproštěn. Vzhledem k úspěšné znáteční stížnosti veřejného žalobce byl případ znovu projednáván a slyšení noví znalci-lékaři, kteří připustili, že krádež mohla být spáchána v posthypnotické suggestci. Fakulturní posudek, jenž byl vyžádán, končil závěrem, že o nepřičetnost tu nešlo. Neboť nepodaří se hypnosou pohnouti ke skutkům, které by se úplně přičily mravním zásadám hypnotisované osoby, či jen jejím ethickým zvyklostem nebo jejímu prospěchu. Nepodaří se ani pohnouti vězně, aby se přiznal k popíranému činu, je-li mu doznání na škodu. V praxi dosud nebyl prokázán případ, kde pachatel trestného činu byl k němu přiveden hypnosou. Je proto na místě vždy skepse a poněvadž podle okolností nelze předpokládati, že číšník byl hypnotisován osobou jinou, možno připustiti jen autohypnosu, že se totiž číšník ukolébal do hypnosy sám působností vlastní a že tedy jeho stav závisel na jeho vůli vlastní. Skutky vykonané v autohypnose nejsou však výronem nepřičetnosti, ale dlužno nejvýše míti za to, že byly spáchány ve stavu mdlého rozumu (§ 46a tr. z.). — Obžalovaný byl potom odsouzen pro krádež a trest přijal.

Pojišťovací podvody páchané založením požáru. V denním tisku opět a opět se objevují zprávy o trestním řízení proti osobám, které založením požáru vylákaly od pojišťoven pojistné. Zejména na Královéměstecku, Poděbradsku, Železnobrod-

sku rozmohlo prý se toto zlo v době poválečné měrou nebývalou. Požáry byly tu zakládány osobami, které se daly najímatí zámožnějšími spoluobčany a osvojily si v provádění požárů jakousi odbornou zručnost. Z literatury jsou známy podobné zjevy i v cizině. Jak značné procento požárních škod připadá na požáry založené ku škodě pojištoven, ukazuje na př. německá statistika poj.šfovacích společností (S. Nelken, Die Brandstiftung, Berlín 1925), zajímavá pro souvislost počtu požárů s hospodářskými poměry. Kdežto totiž před válkou byly pojišťovny silně zatíženy požárními škodami, poklesl počet požárů neobyčejně v době inflace, kdy odškodnění neodpovídalo daleko znehodnocení peněz a tudíž ani skutečné škodě. Se stabilisací měny vzrůstal počet požárů a dostoupil v krátkosti předválečného stupně, pozdější nezaměstnaností a nedostatkem peněz pak nabyl netušené výše. Často jsou požáry zakládány osobami zjednanými. V okolí Eppendorfu u Freibergu založila tlupa, nazývaná »eppendorfský okrašlovací spolek« před válkou během 10 let na 80 požárů. Podobné organizace jsou známy v předválečném Rusku (jež prý byly dokonce vedeny pojišťovacími úředníky) i v Americe (Chicago, Baltimore, San Francisco). Jeden »žhářský trust« se tu specialisoval na staré, sešlé domy, zvláště k tomu účelu koupené a vysoko pojištěné, jichž prý v jediné městské čtvrti lehlo 300 popelem.

O zákonné vázanosti a volném uvážení v osnově trestního zákona uvažuje profesor pražské něm. university Köhler v jubilejním čísle »Prager Tagblattu« z 6. prosince 1925. Rozeznává volnou úvalu, pokud se týče zákonných znaků trestného činu a volnost při výměře trestu. Kárá moderní zákonodárné návrhy, které určují znaky trestných činů pojmy příliš pružnými a otevírají tak možnost nejednotnosti v praxi. Přimlouvá se za širokou zákonnou sazbu, ale nesouhlasí s mimořádnými sazbami obsaženými v československé osnově, která připouští doplnění trestu zabezpečovacím opatřením proti zpětným, obecně nebezpečným zločincům (přechovatelnu), stanoví mimořádnou sazbu pro zločince zmenšeně příčetné a konečně podmíněčné odsouzení při lehčích trestných činech, nebrání-li důležité zájmy veřejné. Tento výpočet třeba doplniti, neboť prof. Köhler nedopatřením, jež v jeho kritikách osnovy není nikterak výjimečné, přehlédli patrně ustanovení §u 68 o zvýšení trestní sazby při zpětnosti. A přece právě srovnáním tohoto ustanovení s předpisem o přechovatelně zpětných, obecně nebezpečných zločinců byl by ještě nejspíše opodstatněn autorův úsudek, že osnova poskytuje tu